

Miljøgodkendelse § 12
af kvægbruget Jægergård
Lundhøjvej 1
8660 Skanderborg

Registreringsblad - Miljøgodkendelse

Landbrugets navn og beliggenhed	Jægergård, Lundhøjvej 1, 8660 Skanderborg
Matrikel nr.	Svejstrup By, Dover, 12c, 11an og Firgårde By, Dover 5s
Cvr. nr.	7229 4416
Ejer af ejendommen	Holger Helms Hedelund
Driftsansvarlig	Ejer
Brugstype	Malkekvæg, 336 DE (393,4 DE efter ny beregning), svarende til 220 køer, 54+113 kvier 53 kviekalve og 110 tyrekalve
Godkendelsesbetegnelse	§ 12
Tilsynsmyndighed	Skanderborg Kommune Sags nr. 08/71795
Godkendelses dato	26. august 2009
Tilsyn	Kommunen har, som tilsyns myndighed, ret til på et hvert tidspunkt at kontrollere om vilkårene i godkendelsen overholdes.
Næste revurdering af godkendelsen	år 2017

Indholdsfortegnelse:

Registreringsblad - Miljøgodkendelse	2
Indholdsfortegnelse:	3
Indledning	5
Ikke-teknisk Resume	6
1. BESKRIVELSE AF ANSØGNINGEN	7
1.1 Baggrund for ansøgningen	7
1.2 Byggeri og produktion	7
Produktion	7
Opbevaringskapacitet	7
Olietanke	8
1.3 Beskrivelse af markdriften	8
1.4 Næringsstofregnskab	8
1.5 Forbrug og affald	9
Forbrug og affald	9
Transporter	10
1.6 Bedste tilgængelige teknik	10
Management	10
Foder	10
Staldindretning	10
Forbrug af vand og energi	11
Opbevaring/behandling	11
Udbringning	11
1.7 Alternativer	12
Placering af anlæg	12
Fravalg af forsøringsanlæg	12
0-alternativ	12
VILKÅR FOR GODKENDELSEN	13
2.0 Generelt	13
2.1 Produktionsniveau	13
2.2 Placering af bygninger	13
2.3 Støjgrænser	13
2.4 Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand ved bygning	14
2.5 Opbevaring af husdyrgødning	14
2.6 Affald	14
2.7 Lugt	14
2.8 Skadedyr og støv	15
2.9 Olietanke	15
2.10 Uheld	15
2.11 Ophør	15
2.12 Ammoniak	15
MARKDRIFTEN	16
2.13 Sædskifte i nitratfølsomt område	16
2.14 Bræmmer	16
2.15 Udbringning af husdyrgødning	16
2.16 Drift af afgræsningsarealer vest for Mossø	16
2.17 Egenkontrol	16

3. KOMMUNENS VURDERING	18
3.1 Naboer og ejendommens drift	18
Afstandskrav	18
Spildevand	18
Støj	18
Opbevaring af husdyrgødning	18
Affald	19
Lugt	19
Skadedyr og støv	19
Sprøjtemidler	20
Olietanke	20
Transporter	20
3.2 BAT (bedst anvendelige teknologi)	20
Staldindretning	20
Foder	21
Forbrug vand og energi	21
Udbringning af husdyrgødning	21
Mangement/godt landmandskab	21
3.3 Landskabsinteresser	22
3.4 Naturområder	22
§3 områder som afsætter bufferzone (§7 områder i loven)	23
Øvrige § 3 områder	23
Natura 2000	24
Bilag IV-arter	24
3.5 Overfladevand	25
Vandløb	25
Søerne	26
Fosfor på udbringningsarealer	27
Randers Fjord	28
3.5 Grundvand	29
4. OFFENTLIGGØRELSE	30
4.1 §12 ansøgning	30
4.2 Nabohøring	30
4.3 Offentliggørelse	30
4.4 Klagevejledning	31
LOVGRUNDLAG	32

BILAG

Bilag 1 Situationsplan for bygningerne

Bilag 2 Kort med udspretningsarealerne inkl. bufferzoner omkring naturarealer

Bilag 3 Kort med arealer og nitratfølsomme områder

Bilag 4 Beredskabsplan

Indledning

Vurdering:

Skanderborg Kommune vurderer, at kvægbruget på Jægergård ved at overholde lovgivningen og de stillede vilkår, kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne væsentlig forurening.

Skanderborg Kommune godkender i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 12, kvægbruget Jægergård, beliggende Lundhøjvej 1, 8660 Skanderborg under henvisning til de oplysninger, der er indkommet i sagen.

Godkendelsen omfatter denne ejendom samt de udbringningsarealer, der er vist på bilag 2.

Skanderborg Kommune har modtaget første version af ansøgning om miljøgodkendelse den 20. oktober 2008 og anden version den 6. marts 2009.

Ansøgningen er udarbejdet af LandboMidtØst.

Skanderborg Kommune har været på miljøtilsyn på ejendommen i 2008.

Ansøger driver ikke andre ejendommene.

Generelt:

Godkendelsen omfatter de miljømæssige forhold, der er beskrevet i loven om miljøgodkendelse af husdyrbrug¹ og i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug², samt i vejledningen om tilladelse og miljøgodkendelse af husdyrbrug³ dvs. forhold af betydning for det eksterne miljø.

Ejeren er selv ansvarlig for at indhente øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser, herunder byggetilladelse fra kommunen.

Der gøres opmærksom på, at øvrig lovgivning, som ikke er nævnt i denne godkendelses vilkår - fx den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse - naturligvis også skal overholdes. Vilkårene i godkendelsen er som hovedregel kun stillet for de punkter, hvor tilsynsmyndigheden vurderer, at kravene skal være mere vidtgående end de generelle bestemmelser.

Inden etablering eller ændring af anlæg som fx stalde, afløb eller anlæg til gødningsopbevaring, skal der indgives anmeldelse til Skanderborg Kommune. Der skal ligeledes indgives anmeldelse, inden der foretages ændringer af dyreholdet, driften eller udspretningsarealet. Skanderborg Kommune tager herefter stilling til, om ændringen er godkendelsespligtig.

Der forekommer ikke oplag af stoffer i sådanne mængder, at virksomheden er omfattet af Risikobekendtgørelsen.

Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, det har fundet sted.

¹ Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20. december 2006

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 294 af 31. marts 2009.

³ Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen. Tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (dec. 2006)

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens dato, dvs. bygninger skal være taget i brug, og den første del af det ansøgte dyrehold sat ind.

Såfremt bedriftens størrelse derefter har været på et lavere niveau i mere end 3 år, vil det tilladte maksimum blive vurderet på ny.

Ikke-teknisk Resume

Der er ansøgt om at udvide kvægbesætningen inden for de eksisterende stalde. Der bygges en tilbygning til malkerobotterne. På den ledige plads i den tidligere malkestald indrettes sengebåse.

Alle køer og 2/3 af kvierne går på fast gulv med skraber, hvilket vurderes som BAT. Dermed overholdes kravet til reduktion i ammoniakfordampningen. Fordampningen reduceres så meget, at den samlede fordampning er mindre end hvis alle dyr gik på BAT gulvtype. Det opvejes således, at 1/3 af kvierne går på en gulvtype (spalter) som ikke er vurderet som BAT.

Det vurderes, at ingen landskabelige hensyn vil blive berørt af udvidelsen.

Det vurderes, at ingen naturområder vil blive berørt af udvidelsen.

Det er vurderet, at risikoen for tab af både kvælstof og fosfor er lille. Dels fordi alle udbringningsarealer ligger uden for nitratklasse systemet, og dels fordi P-tallene på ejede og forpagtede arealer er så lave, at der ikke umiddelbart er risiko for udvaskning af fosfor fra de dyrkede arealer.

Der er stillet vilkår om 10 meter bræmme langs alle vandløb, søer og vandhuller, således overfladisk afstrømning af gylle og jord til vandmiljøet hindres.

På arealer inden for nitratfølsomme drikkevandsområder, anvendes et sædskifte med en høj andel af græs, hvilket giver en mindre udvaskningen af kvælstof. Dette er stillet som vilkår for godkendelsen.

1. BESKRIVELSE AF ANSØGNINGEN

1.1 Baggrund for ansøgningen

Det ønskes at effektivisere produktionen på ejendommen med en malkerobot. Der bygges et separat rum til malkerobotten. I forbindelse med denne effektivisering er det muligt at skabe plads til 60 køer mere i den eksisterende stald, opdræt af ekstra kvier og tyrekalve 40-70 kg.

I forbindelse med udvidelsen søges om at bygge en ekstra plansilo og forlænge de to eksisterende.

1.2 Byggeri og produktion

Produktion

I forbindelse med udvidelsen bygges en udbygning på stalden på knap 200 m², hvori malkerobotten placeres. Den gamle malkestald nedlægges, og her indrettes sengebåse.

I ko-stalden og 2/3 af kvienstalden er fast gulv med dræn og skraber. I den sidste del af kvienstalden er spalte uden skraber.

Kalvene går på dybstrøelse.

Derudover søges om at bygge en ny køresilo samt forlængelse af de to eksisterende, således at al grovfoder kan opbevares på en befæstet plads.

Produktion	Nuværende, antal/DE	Ansøgt, antal/DE
Malkekøer	160/188,4	220/285,8
Kvier	107/41,2	167/64,2
Kviekalve	40/8,2	53/10,8
Tyrekalve, 40-70 kg	-	110/2,1
I alt, DE	237,6	335,9 /393,4 efter ny beregning

Indholdet af fosfor er maksimalt 4,1 g P/FE til køerne i nu-driften og 4,6 g P/FE til kvier og kalvene.

Kvierne går på græs hele sommerperioden, heraf 31,12 DE uden for harmoniarealet.

Opbevaringskapacitet

Der findes tre gylletanke på ejendommen, en på 2400 m³, en på 3000m³ og en på 1100 m³.

Produceret husdyrgødning i ansøgt drift:

220 malkekøer	5.018 m ³
167 kvier 6 mdr-kælving	1.154 m ³
Regnvand i gyllebeholdere:	650 m ³
I alt	6.821 m³

Kapacitet i ansøgt drift:

Gyllebeholder	2.400 m ³
Gyllebeholder	3.000 m ³
Gyllebeholder	1.100 m ³
Kapacitet under stald	300 m ³
I alt	6.800 m³

Dvs. der er knap 12 måneders opbevaringskapacitet på bedriften, og kravet om minimum 9 måneders kapacitet er hermed opfyldt.

Dybstrøelse udbringes direkte til maj forud for pløjning i maj, og forud for raps i august. Endvidere bliver der nedpløjet dybstrøelse i forbindelse med vinterpløjning. Det betyder, at der udbringes mindst 2/3 af dybstrøelsen direkte fra stalden.

Olietanke

Tanke	Volumen	Årstal	Fabrikat	Placering	Under-/overjordisk
Fyringsolie	1200	2002		Garage	overjordisk
Diesel	1800	2003		Maskinhus	overjordisk
Diesel	1200	2003		Maskinhus	overjordisk

Derudover opbevares en tønde med smøreolie og en 200 l tromle til spildolie.

1.3 Beskrivelse af markdriften

Der ejes 182,28 ha udbringningsareal og er aftaler på 61,80 ha. Derudover ejes arealer som ikke er harmoniareal, men som afgræsses af kvierne.

Kvierne afgræsser i sommerhalvåret udenfor omdrift. Der er tale om 32,1 DE

Harmoniareal

Der er ansøgt om at producere 336 DE.

52,12 DE afsættes til aftalearealer, resten fordeles på ejede og forpagtede arealer. Det giver en udbringning på 1,67 DE/ha. Dermed overholdes harmonikravet.

Da der er tale om et kvægbrug, kan der udbringes optil 1,7 DE/ha.

Reference sædskiftet på markerne er K4, svarende til sædskifte med ca. 30 % græs, 20 % helsæd eller majs, 10 % vinterkorn og 40 % vårkorn. I den ansøgte drift vil en del af markerne fortsætte med K4 sædskifte, mens en del af markerne vil få K6 sædskifte. Det betyder, at der kun vil være 30% vårkorn men til gengæld 40 % græs. Begge sædskifter har 10 % lovpligtige efterafgrøder.

1.4 Næringsstofregnskab

	Fosfor, kg/år
Produceret+modtaget	5.445
Høstet	4.575
Overskud	870

Fosfor: der er et gennemsnitligt overskud på 4,8 kg P/ha. I forbindelse med behandling af ansøgningen er indsendt P-tal for alle marker. Der er ingen over 6, men en del over 4. Der er således 115,03 ha i P-klasse 0, 67,13 ha i P-klasse 1 og 0,11 ha i P-klasse 2.

Kvælstof: der udbringes 180 kg N/ha i den ansøgte drift.

Holger Hedelund har købt en ejendom, hvor der tidligere har været et kvæghold. Denne produktion nedlægges. Jorden vil fremover blive anvendt som udbringningsareal for produktionen på Lundhøjvej 1.

Det forventes, at der kommer en ny beregning af DE for kvæg i 2009, hvilket vil betyde, at der kan bringes mindre gødning pr. ha.

1.5 Forbrug og affald

Forbrug og affald

	Håndtering
Energi	Forbruget af energi forventes ikke at ændres, som følge af udvidelsen. Elforbruget falder, fordi implementering af bla. forkøling af mælken med vand. Mælken opvarmer vaskevandet til ca. 50 grader. Energiforbruget forventes at falde, idet vandet fremover kun skal opvarmes halvt så meget. Det skal fremover opvarmes fra 50 til 80 grader mod fra ca. 16-80 grader med den nuværende drift. Malkeanlægget installeres med frekvensstyret vacuumpumpe. Der er en mindre pumpe ved hver robot. I dag er der en central vacuumpumpe uden frekvensstyring.
Vand	Vandbruget vil stige en anelse i forbindelse med udvidelsen; anslået fra Rengøring af malkeum :4.100 -> 5.380 m ³ Drikkevand 3.705 ->5.620 m ³ Rengøring af stald – én gang årligt både nu og ansøgt Rengøring af maskiner - maskinstation
Fast affald	Brændbart affald samles i container, som tømmes ca. hver 2. måned
Olie – og kemikalie affald	Olieaffald opbevares i 200 l tromle, som afhentes af DLG efter behov
Medicinrester	Medicinrester afleveres til dyrlægen. Kanyler opbevares i kanyleboks, som dyrlægen ligeledes bortskaffer.
Døde dyr	Opbevares i under kadaverkappe, indtil afhentning af DAKA.
Spildevand	Staldvask: til gyllebeholder Mælkerumsvand: til gyllebeholder Sanitært spildevand: til tank for husspildevand Mængderne forventes at være omtrent de samme i nudrift og ansøgt drift.

Transporter

Antallet af transporter forventes kun at stige lidt i forbindelse med udvidelsen. Kun antallet af udkørsel af gylle forventes at stige, i alle øvrige tilfælde køres med større læs pr. gang.

Der er ingen tæt bebyggede områder på kørevejen til markerne. Adgangsforholdene er særdeles gode for udefra kommende transport, og der er to indgange til ejendommen.

	Transporter i nudrift	Transporter i ansøgt drift
Afhentning af mælk	182	182
Indkøbt foder	12	12
Egne afgrøder	400	400
Gylle kørsel	270	340
Dyr til slagtning	12	12
DAKA	15	15
Kvier på græs	12	12
Afhentning af tyrekalve	12	12
Levering af brændstof	6	6
I alt	909	991
I alt pr dag	2,5	2,7

1.6 Bedste tilgængelige teknik

Management

Der leveres mælk til Arla og produktionen lever derfor op til de forpligtigelser, der er beskrevet i kvalitetsprogrammet Arlagården. Dette program indeholder blandt andet krav til mælkens sammensætning, fødevarer sikkerhed, dyrevelfærd og miljøhensyn.

Der udarbejdes foderplaner. Disse tilpasses besætningens aktuelle ydelse, således at dyrene fodres optimalt.

Derudover føres kontrol med flydelaget på gyllebeholderne og der føres logbog.

En gang årligt udarbejdes mark- og gødningsplaner, samt gødnings- og husdyrindberetning. Begge dele anvendes som dokumentation for husdyrholdets størrelse og forbruget af gødning.

Foder

I nu-driften er fosforindholdet i fodret reduceret til maksimalt 4,1 g P/FE til kørner og 4,6 g P/FE til kvier og kalve, jf. screeningsafgørelse. Dette fortsættes i den ansøgte drift.

Derudover foretages ikke korrektioner af fodernormerne.

Al foder opbevares i plansiloer, og ensilagesaft ledes til gyllebeholderen.

Staldindretning

Hele udvidelsen sker i et eksisterende staldanlæg, og det vil ikke være proportionalt med miljøgevinsten, at ændre på det eksisterende på nuværende tidspunkt. Når staldene forventes at skulle renoveres, vil der blive brugt den, til den tid, mest miljøvenlige gulvtype. Den nuværende kviestald har, med det nuværende brugsmønster, en forventet levetid på 12-15 år.

I ko-stalden er nu fast gulv med dræn i midten og skraber. Dette staldsystem vurderes at være BAT for ko-stalde.

I kviestalden er der spaltegulv, 2/3 med skraber 1/3 uden skraber. Den sidste 1/3 uden skraber er bokse, hvorfor det ikke er muligt at installere skraber.

Kvierne går på græs minimum 6 måneder om året, og bidrager derfor reelt kun til ammoniakfordampningen fra stalden i halvdelen af året.

Der er naturlig ventilation i stalden og dermed et stort luftskifte. Dette er med til at holde gulvene tørre og dermed ammoniakfordampningen nede.

Kalvene går op dybstrøelse. Ammoniakfordampningen mindskes her ved at strø dagligt.

Forbrug af vand og energi

Energi

Der anvendes sparepærer alle steder det er muligt. Disse rengøres jævnligt.

Der har tidligere været en elektrisk pumpe på gylletankene, men disse er fjernet, fordi de havde et meget højt el-forbrug.

Der bliver ikke tørret korn på ejendommen.

Vand

Der anvendes vand som drikkevand til dyrene og til vask af mælkeanlæg og stalde.

Staldene vaskes 1 gang årligt med højtryksrensere.

Vandbruget registreres hver måned, således lækager kan identificeres og repareres. I stalden er alle rør synlige, her vil lækager blive opdaget med det samme.

Opbevaring/behandling

Opbevaring af gylle sker i de tre gyllebeholdere på ejendommen. Der etableres flydelag, som tjekkes mindst hver måned. Der føres logbog i forbindelse med tjek af flydelag.

Gyllebeholderne tømmes hvert år, og inspiceres visuelt.

Gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning.

Der er ingen spjæld, alt overpumpes via neddykket rør.

Der udføres 10-årsbeholder kontrol på alle beholdere.

Udbringning

Alle de lovbestemte regler for udbringning af gylle overholdes.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvor mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages blandt andet hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Gyllen køres ud med 25 m³ gyllevogn. På vinterafgrøder anvendes slæbeslanger. Til vårafgrøder nedfældes gyllen i sort jord inden såning.

Der køres aldrig på frossen, snedækket, oversvømmet eller vandmættet jord.

Gylleudbringning sker normalt på hverdage.

1.7 Alternativer

Placering af anlæg

Da hele udvidelsen sker i eksisterende bygninger, har der ikke været overvejelser vedr. alternative placeringer af anlægget.

Fravalg af forsøringsanlæg

Der installeres ikke forsøringsanlæg, fordi der kun kan opnås en meget lille mer-reduktion af ammoniakfordampningen. Mer-omkostningen til anlægget vil derfor ikke være proportionalt med miljøgevinsten.

0-alternativ

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke sker. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion. Ud fra et miljømæssigt perspektiv vil dette være uhensigtsmæssigt, idet der herved ikke vil blive foretaget investeringer i produktionsapparatet og dermed heller ikke investeringer i miljøforbedrende foranstaltninger på anlægget. Med 0-alternativet vil også markdriften fortsætte uændret. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der ved 0-alternativet ikke vil blive udarbejdet en miljøgodkendelse for bedriften.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet betyde færre arbejdspladser på slagterier og mejerier, men også i de mindre lokale virksomheder (håndværkere, vognmænd, foderstoffer m.v.), og som følge af dette må det kunne forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

VILKÅR FOR GODKENDELSEN

2.0 Generelt

- 2.0.1 Et eksemplar af nærværende godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig på landbruget, og driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens indhold.
- 2.0.2 Landbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, dog med de eventuelle ændringer, der fremgår af vilkårene.

2.1 Produktionsniveau

- 2.1.1 Godkendelsen omfatter en kvægbesætning på 220 malkekøer, 167 kvier, 53 kviekalve og 110 tyrekalve 40-70 kg, svarende til 336 DE, 393,4 DE efter den nye beregning. Der kan være mindre udsving mellem dyregrupperne. Det samlede antal DE må dog aldrig overskrides beregnet på årsbasis.

Hvis der kommer en ny beregning af DE, vil det være antallet af dyr i hver dyregruppe nævnt ovenfor, som vil være udgangspunktet for beregningen af DE.

- 2.1.2 Maksimalt 4,1 g P/FE i foder til køerne og maksimalt 4,6 g P/FE til kvier og kalve (BAT).

Hvis det kan dokumenteres, at der kommer underskud af P til markerne og P-tallet på markerne er faldende, kan indholdet af P i foderet ændres, således der kommer balance (= ingen overskud) på arealerne. Ændringer kan kun foretages efter skriftlig aftale med Skanderborg Kommune.

2.2 Placering af bygninger

- 2.2.1 Ny plansilo opføres parallelt med de eksisterende, nord for. De eksisterende forlænges.

2.3 Støjgrænser

- 2.3.1 Kvægbrugets bidrag til støjniveauet målt ved nabobeboelse i det åbne land må i intet punkt overstige følgende grænseværdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

- 2.3.2 Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

- 2.3.3 Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.
- 2.3.4 Lavfrekvent støj fra landbruget må ikke overskride følgende værdier, målt indendørs i omliggende beboelser, idet støjgrænserne gælder for et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst

Anvendelse		A-vægtet lydtrykniveau (10-160 Hz) dB
Beboelsesrum	Aften/nat (kl. 18-07)	20
	Dag 8kl. 07-18	25
Virksomheder		35

2.4 Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand ved bygning

- 2.4.1 I forbindelse med påfyldning af gyllevognen må der ikke spildes flydende husdyrgødning på jorden således, at der er fare for forurening af jord, grundvand, vandløb eller dræn.
Der skal anvendes gyllevogn med påmonteret kran, som svinger ind over tanken, eller der skal anlægges en læsseplads, hvorfra spild ledes til en opsamlingsbeholder.
- 2.4.2 Spildevand fra vask af stalde betragtes som flydende husdyrgødning, som skal ledes til en gyllebeholder, da det kan indeholde rester af foder og gødning.

2.5 Opbevaring af husdyrgødning

- 2.5.1 Opbevaringsanlæggene for husdyrgødning på ejendommen skal have en opbevaringskapacitet på mindst 9 måneder.
- 2.5.2 Al dybstrøelse skal udbringes direkte eller opbevares på en møddingsplads, med afløb til en gyllebeholder. Minimum 2/3 udbringes direkte.

2.6 Affald

- 2.6.1 Affald skal opbevares på en måde, som ikke medfører forurening af omgivelserne, herunder jord, grundvand, vandløb eller luft.
- 2.6.2 Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald fx i form af kvitteringer fra aftagende firmaer.
- 2.6.3 Der må ikke foretages afbrænding af affald.

2.7 Lugt

- 2.7.1 Staldene skal rengøres mindst én gang årligt. Bund- og vægflader skal så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.

2.8 Skadedyr og støv

- 2.8.1 Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinier fra Danmarks Jordbrugsforskning, skadedyrlaboratoriet.
- 2.8.2 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
-

2.9 Olietanke

- 2.9.1 Opbevaring af diesel og fyringsolie i overjordiske tanke, skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 2.9.2 Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
-

2.10 Uheld

- 2.10.1 Landbruget skal indrettes og drives således, at spild og andet utilsigtet udslip af forurenende stoffer forhindres og forebygges.
- 2.10.2 Pumpning af gylle til gyllevogn skal ske under opsyn. Pumpeanlægget til og fra gyllebeholderen skal være udformet, så pumpen ikke kan aktiveres ved et tilfælde ELLER: Startknappen skal udformes, så den kun kan aktiveres ved brug af nøgle.
- 2.10.3 Ved uheld der afstedkommer risiko for forurening af miljøet skal beredskabet straks orienteres via tlf.112.
-

2.11 Ophør

- 2.11.1 Ved ophør af driften på ejendommen skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til en miljømæssigt tilfredsstillende tilstand
-

2.12 Ammoniak

- 2.12.1 Generelt krav – skraber på gulv i kostald og 2/3 af kviestalden.
-

MARKDRIFTEN

2.13 Sædskifte i nitratfølsomt område

2.13.1 På mark 11, 11-1, 13, 14, 20, 20-2, 21, 22, 30-1, 30-2, 31, 32 og 35 (se bilag 3) skal være sædskifte K6, svarende til vårbyg ca. 30 %, 10 % vinterkorn, 20 % helsæd /majs og 40 % græs. Dette er udover de lovpligtige efterafgrøder.

2.14 Bræmmer

2.14.1 Der skal være 10 m dyrkningsfri bræmmer (ingen jordbehandling + ingen gødning) langs alle vandløb, søer og vandhuller. Bræmmen skal være med permanent plantedække, men kan slås eller græsses.

2.15 Udbringning af husdyrgødning

2.15.1 Al gylle inden for bufferzone I + II omkring § 7 areal på Galgebakken skal nedfældes (forpagtede arealer mellem Ry og Gl. Rye). Inden for bufferzone I omkring de to andre § 7 områder skal al gylle ligeledes nedfældes. Se bilag 2.

2.15.2 Minimum 2/3 af dybstrøelsen skal udbringes direkte fra stalden.

2.16 Drift af afgræsningsarealer vest for Mossø

2.16.1 Arealerne må afgræsse med 0,95 DE/ha (32,12DE/33,66 ha)

2.16.2 Der må ikke fodres med kraftfoder/tilskudsfoder på arealerne

2.16.3 Arealerne, der anvendes til græsning, ikke må gødes.

2.17 Egenkontrol

2.17.1 Der skal hvert år udarbejdes en journal, dvs. en samling af nedenstående oplysninger. Journalen skal for hvert år fremvises ved tilsyn.

1. Dokumentation for besætningens størrelse, fx E-kontrol og salgsfakturaer.
2. Foderplan, hvor g P/FE fremgår
3. Markplan, hvor overholdelse af vilkår 2.13 og 2.15 klart fremgår
4. Dokumentation for direkte udbringning af dybstrøelse
5. Dokumentation for bortskaffelse af affald.
6. Reparation af gyllebeholder.

7. Uheld, der har medført risiko for forurening af grundvand eller vandløb.

2.17.2 Kontrol af støj

Såfremt kommunen får begrundet mistanke om, at vilkår 2.3 om støjgrænser ikke er overholdt, forlanges det, at landbruget foretager de nødvendige tiltag og efterfølgende fremsender dokumentation for, at støjgrænserne ikke er overskredet.

Udgifterne hertil afholdes af landbruget.

Dokumentationen skal ske i form af målinger og/eller beregninger foretaget i en periode, hvor bedriftens støj under normale forhold er maksimal.

Dokumentation vedrørende støj skal udføres efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 5/1984, Målinger af ekstern støj og nr. 5/1993, Beregning af ekstern støj fra virksomheder eller Orientering nr. 9/1997.

Måling og beregning skal udføres af et målefirma, der er akkrediteret eller en person, der er certificeret til "miljømålinger – ekstern støj".

3. KOMMUNENS VURDERING

3.1 Naboer og ejendommens drift

Afstandskrav

Nærmste:	Afstand	Min. krav til afstand, m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Ca. 1.200 m	25
Almene vandforsyningsanlæg	Ca. 1.200 m	50
Vandløb/dræn /sø	10 m fra eksisterende stald (rørlagt vandløb)	15
Offentligvej og privat fællesvej	31 m.	15
Levnedsmiddelvirksomhed	Mere end 25 m	25
Beboelse på sammen ejendom	15 m	15
Nabo-skel	350 m	30
Nabobeboelse	Ca. 450 m	50
Byzone, sommerhusområde eller lokalplanlagt område til boliger	Ca. 1.300 m	50

Alle afstandskrav overholdes, undtagen afstanden til vandløb. Ca. 10 m nord for den ældre del af stalden starter et rørlagt vandløb, som har forbindelse til Margrethelund Bæk. § 8 i Lov om Miljøgodkendelse m.m. af husdyr brug handler om etablering af stalde og anlæg til opbevaring af husdyrgødning. Da der ikke er tale om etablering af en ny stald, vurderes § 8 som overholdt.

Spildevand

Sanitært spildevand må ikke ledes til opbevaringsanlæg for husdyrgødning. Der er således ikke tale om "spildevand" ifølge definitionen i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

I ansøgningen er beskrevet, at sanitært spildevand fra stalden, ledes til samme tank som husspildevandet.

Vaskevand fra stalden bliver afledt til gyllekanalerne og ud i gylletankene.

Støj

Støjkilderne vil hovedsageligt være foderanlægget inklusive transportsnegle for kornet, hammermølle og blandingsanlæg.

Det vurderes, at kvægbruget skal overholde støjgrænserne for "Type 3. Blandet bolig og erhverv" i støjvejledningen nr. 5 / 1984. Disse støjgrænser er anbefalet af Miljøstyrelsen for landbrugsvirksomheder i det åbne land.

Opbevaring af husdyrgødning

Der stilles krav om minimum 9 måneders kapacitet, for at tage højde for vanskelige udbringningsforhold om vinteren, forårsaget af vejret.

Al dybstrøelse skal udbringes direkte eller opbevares på en møddingsplads.

Vilkåret vedrørende opbevaring af husdyrgødning kan dermed opfyldes.

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af affald skal følge de gældende regulativer for Skanderborg Kommune.

Der er i regulativet bl.a. krav til opbevaring af farligt affald som fx spildolie: Affaldet skal opbevares i godkendt emballage på en plads med tæt bund, der kan opsamle indholdet fra den største beholder, og pladsen skal være overdækket.

Døde dyr og andet animalsk affald må ikke nedgraves eller opbevares sammen med gødning, men skal bortskaffes til en godkendt destruktionsvirksomhed i henhold til EU-forordningen om animalske biprodukter (bekendtgørelse nr. 355 af 19. maj 2003). Fødevareregionen er kontrolmyndighed for bortskaffelsen.

På ejendommen opbevares spildolie i 200 liter tromler, som opbevares i maskinhuset. Tromlen tømmes/afhentes af DLG, som sørger for korrekt bortskaffelse.

I den ansøgte drift vil al håndtering af sprøjtemidler blive foretaget af maskinstationen. Der vil derfor hverken være opbevaring af sprøjtemidler eller rester heraf på ejendommen.

Medicinrester og kanyler afleveres til dyrlægen, som sørger for korrekt bortskaffelse.

I tidsrummet indtil afhentning skal døde dyr opbevares således, at de er afskærmet mod hunde og vilde dyr på en måde, så der ikke opstår uhygiejniske forhold, og hævet fra jorden i en passende afstand, under opbevaring.

Større døde dyr skal afhentes hurtigst muligt og anmeldes til afhentning skal ske senest efter 24 timer efter konstatering af dødsfaldet, jf. bekendtgørelse om døde dyr.

Lugt

Geneafstanden fra de nye stalde ud til enkeltboliger på landet bliver 74 meter. Den nærmeste bolig ligger ca. 450 m fra staldene. Der er godt 1.300 m til både samlet bebyggelse og byzone. Geneafstanden hertil er beregnet til henholdsvis 151 m. og 234 m. Dermed er alle beregnede genegrænser overholdt.

På den baggrund vurderes det, at der med den valgte placering ikke vil forekomme væsentlige lugtgener hos naboerne på landet og i landsbyen.

Skadedyr og støv

Fluer i stor mængde kan give anledning til gener hos naboer, selvom disse ligger langt væk. Gyllekanaler og strøelse er gode udklækningssteder for fluerne, så en særskilt bekæmpelse vil ofte være nødvendig og stilles derfor som krav.

Retningslinierne angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende, se evt. hjemmesiden www.dpil.dk: "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr".

På ejendommen vandes med Neborex i dybstrøelsen, for at bekæmpe fluelarver anvendes rovfluer til bekæmpelse af fluegener og der muges hyppigt ud i staldene.

Der holdes ryddeligt og fri for plantevækst omkring driftsbygningerne. Desuden er der indgået aftale med Mortalin mht. rottebekæmpelse. Firmaet kommer 6 gange årligt og efterser og genopfylder giftbokse.

Der vil forekomme udsendelse af støv fra staldventilationen og fra brug af fodermøllen, men det vurderes, at det ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboerne.

Sprøjtemidler

Sprøjtemidler opbevares i et aflåst rum. Sprøjtemidlerne skal til enhver tid håndteres efter bekendtgørelse om påfyldning, vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler. Det betyder i hovedtræk, at al håndtering af sprøjtemidler skal ske på en befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller på den mark som sprøjtes.

Olietanke

I ansøgningen er beskrevet, under afsnit 1.2, at der er tre olietanke på ejendommen, som alle er forholdsvis nye. Det vurderes på den baggrund, at de overholder kravene i bekendtgørelsen om olietanke.

Transporter

Under afsnit 1.5 er antallet af transportere i nudrift og anslået ved ansøgt drift opgjort.

Heraf fremgår, at der kun vil være forøgelse af transportere med gylle. Dette vil hovedsagelig være i en begrænset periode om foråret. Største delen af markerne ligger omkring gården, således der kan køres ad interne markveje.

Det vurderes, at kun vil være et meget begrænset antal ekstra transportere som følge af udvidelsen, som ikke vil være til gene for naboer eller andre i nærområdet.

Vurdering af projektets konsekvenser for naboer

Da udvidelsen foretages i eksisterende bygninger, vurderes at alle afstandskrav er overholdt. Alle beregnede lugtgenegrænser er overholdt og der kun er et meget begrænset antal ekstra transportere. På denne baggrund vurderes, at ingen naboer vil blive væsentligt påvirket af udvidelsen.

Vilkårene er stillet for at sikre, at ingen vil blive generet væsentligt og at jord og grundvand på ejendommen ikke forurenes.

Vilkår for Godkendelsen

2.1 -2.9 – om produktionsniveauet og håndtering af affald m.m. på ejendommen

3.2 BAT (bedst anvendelige teknologi)

BAT kan betragtes som en generel branchenorm, hvilket betyder, at kravene til BAT ikke kan skærpes, med baggrund i det aktuelle brugs placering i et følsomt område. I afsnit 1.6 er beskrevet, hvordan produktionen lever op til BAT, inden for de enkelte punkter.

Staldindretning

Den eksisterende ko-stald og hovedparten af kvie-stalden er fast gulv med skraber, som vurderes at være BAT. Den sidste del af kvie stalden er med spalter og dermed ikke BAT.

For at opnå en ammoniakfordampning fra kvie-stalden med spalter, som svarer til en BAT stald, indregnes at der skrubes på spalterne hos de kvier som går i stalden nu.

Forskellen mellem BAT-gulv og aktuelt gulv = 0,8 %. 80 kvier er omfattet af kravet om ammoniakfordampning, hvilket er 30,77 DE. N i kvæggylle er 107,7 kg/DE *30,77*0,008 =26,51 kg N i som

Implementering af skraber i eksisterende kvie-stald = 107,7 * 20,38*0,12=26,34 kg N ammoniakfordampning reduceret i eksisterende stald.

Dermed mangler kun at blive reduceret 0,17 kg N i den samlede ammoniakfordampning fra produktionen. Dette opnås ved at øge andelen af dybstrøelse til 66 %. Dette er stillet som vilkår for miljøgodkendelsen.

Dermed er den samlede ammoniakfordampning fra produktionen, som den ville have været med BAT-staldtype alle steder.

Foder

Efter udvidelsen opbevares al foder i plansiloer, hvilket vurderes at være BAT.

Indholdet af fosfor har siden en screening i 2005 være reduceret til maksimalt 4,1 g P/FE til kørerne og 4,6 g P/FE til kvierne. Det vurderes som BAT, at dette fortsætter.

I vilkåret er indskrevet, at hvis det kan dokumenteres, at der ved et øget P-indhold vil være balance på arealerne og at P-tallet på markerne er faldende, kan kravet til indhold af fosfor i foderet ændres efter aftale med kommunen.

Forbrug vand og energi

Der er fokus på både energiforbrug og vandforbrug på ejendommen. Forbruget følges ved løbende registreringer af forbruget. Ved udsving er det på denne baggrund mulighed for hurtigt at rettet op på overforbrug.

Der anvendes sparepærer og stalden vaskes med højtryksrensere.

Udbringning af husdyrgødning

Alle regler for udbringning af gylle overholdes. Der køres aldrig på jord, hvor der kan være risiko for overfladisk afstrømning til det omgivende vandmiljø.

Hvor det er muligt, nedfældes gyllen.

Mangement/godt landmandskab

De nationale regler for gødningsregnskaber følges. Der udarbejdes foderplaner og logbog over fyldelaget på gyllebeholderne.

Der er skraber på de gulve, hvor det kan lade sig gøre.

Vurdering af projektets anvendelse af BAT

Staldtypen i ko-stalden og hovedparten af kvierstalden er godkendt som en BAT-teknologi. Ammoniakfordampningen reduceres yderligere, svarende til, at alle kvier går i en BAT-stald. Indholdet af fosfor i foderet er reduceret i forhold til de nuværende normer, hvilket ligeledes vurderes som BAT for denne produktion.

Derudover følges en række af de tiltag, som er beskrevet i BREF-dokumentet fra EU.

Samlet set vurderes det, at projektet lever op til kravet om anvendelse af BAT-teknologier.

Vilkår for Godkendelsen

Vilkår 2.1.2 Maksimalt 4,1 g P/FE i foder til kørerne og maksimalt 4,6 g P/FE til kvier og kalve

Vilkår 2.12 Ammoniakfordampningen reduceres ved etablering af spalteskrab, hvor det teknisk er muligt.

3.3 Landskabsinteresser

*Kulturmiljø
Fredninger
Landskabelige interesser
Geologiske interesser
Rekreative interesser*

Alle disse udpegninger har kun konsekvenser for nye bygninger. I ansøgningen indgår alene en mindre tilbygning til den eksisterende stald, se bilag 1, til den nye malkerobot, en ny plansilo og forlængelse af de eksisterende plansiloer. Ingen af disse ny-bygninger vil have indflydelse på de ovennævnte udpegninger.

Ejendommens anlæg ligger inden for udpegninger som landskabelige interesse områder og geologisk interesse område.

Fortidsminder

På marken 'jørgen jen' på 23,74 ha og mark '13+14' på 11, 40 ha ligger henholdsvis 2 gravhøje og en gravhøj, som afkaster 2 m bræmme.

Dette har ingen indflydelse på godkendelsen, men Skanderborg kommune gør hermed opmærksom på, at der skal være en dyrkningsfri bræmme 2 m fra foden af højene.

Vurdering af projektets konsekvenser for landskabelige forhold

Da der kun er små ny-bygninger, som alle ligger i direkte tilknytning til det eksisterende byggeri og som ikke overstiger det eksisterende i højden, vurderes det landskabelig indtryk ikke at blive påvirket af udvidelsen.

Der bygges alene ny i umiddelbart tilknytning til de eksisterende bygninger. På denne baggrund vurderes, at de geologiske interesser områder ikke påvirkes væsentligt.

3.4 Naturområder

Fra stald og lager sker der et luftbåret tab af kvælstof i form af fordampning af ammoniak. En del af den fordampede ammoniak falder ned i kort afstand fra kilden, hvilket kan forringe kvaliteten af skove og naturområder.

Ifølge det indsendte ansøgningsmateriale øges det samlede ammoniaktab fra stald og lager med ca. 670 kg N/år til i alt ca. 2.330 kg N/år.

I beregningen indgår, at ammoniakfordampningen er reduceret via fast drænet gulv med skraber i ko-stald og det meste af kvie stalden.

I beregningen af ammoniaktabet er indregnet, det at der er skraber i staldene med fast gulv. for at opfylde det generelle krav om 20 pct. reduktion af ammoniakemission for udvidelser samt for stalde som renoveres.

Den gennemsnitlige baggrundsdeposition er beregnet til 18 kg N/ha i Skanderborg Kommune.

§3 områder som afsætter bufferzone (§7 områder i loven)

Der ligger ingen naturområder, som er omfattet af lovens § 7, inden for 1.000 m fra ejendommen.

En del af udbringningsarealerne ligger inden for bufferzonerne omkring områder beskyttet efter § 7. De forpagtede arealer mellem Ry og Gl. Rye ligger inden for bufferzone II, til et hede område på Galgebakken, som er A-målsat og A-værdisat ved en besigtigelse i 2006.

A-målsætningen betyder, at området er en særlig typisk repræsentant for naturtypen med forekomst af sjældne planter og dyr, uberørt natur eller en karakteristisk lokalitet for naturtypen med stort potentiale.

Ved besigtigelsen blev registreret en række plantearter, som er karakteristisk for heder, blandt andet: blåbær, blåhat, blå munke, blåtop, høst borst, ene, hedelyng, liden klokke, prikbladet perikon, revling, lyng snerre, sand star, alm. syre, tandbælg, tormentil, tyttebær, engelsk visse og øjentrøst.

Heder er, som naturtype følsomme overfor tilførsel af kvælstof. Tålegrænsen er 10-20 kg N/ha/år, med en anbefalet grænse på 15 på tørre indlandsheder som denne (baseret på internationale tålegrænser anbefalet af UN/ECE). Den anbefalede tålegrænse er dermed overskredet allerede ved baggrunds depositionen.

For at sikre, at deposition af kvælstof på denne meget værdifulde hede begrænses mest muligt, skal al gylle nedfældes inden for 1.000 bufferzonen. Se bilag 2.

De øvrige § 7 områder, hvor der er arealer inden for bufferzonerne er B-målsatte. Det vurderes, at ved at nedfælde al gylle inden for 300 m bufferzonen omkring disse områder, vil depositionen blive begrænset tilstrækkeligt.

Øvrige § 3 områder

Omtrent 500 m syd for ejendommen ligger det nærmeste naturområde, som er beskyttet et naturbeskyttelseslovens § 3. Der tale om et overdrev, som ligger syd for skoven på en ådalsskrænt.

Overdrevet er besigtiget i 2006. Ved besigtigelsen var overdrevet ugræsset, og der blev vurderet, at hvis overdrevet skulle opnå større natur indhold, ville pleje fx med græsning være passende.

Ved besigtigelsen blev blandt andet fundet plantearter som alm. kongepen og rødknæ, som indikerer, at der er tale om et overdrev på sur bund. Desuden blev registreret arter som gul evighedsblomst, alm. syre, alm. røllike, prikbladet perikon, alm. brunelle og alm. hvene.

Tålegrænsen for overdrev på sur bund et 10-20 kg N/ha, med en anbefalet tålegrænse på 10.

Beregning af depositionen i ansøgningskemaet viser, at der ikke bliver en merdeposition til dette område.

I screeningsafgørelsen fra 2005 er depositionen beregnet til 22 kg N/ha/år.

Margrethe Lundskov, som ligger mellem ejendommen og overdrevet er en intensivt drevet produktionsskov, som vurderes ikke at være i særlig grad følsom overfor deposition af kvælstof.

Natura 2000

Der findes ingen Natura 2000 områder inden for 1.000 m fra ejendommen.

Ingen af de arealer som indgår som udbringningsareal ligger inden for et Natura 2000 område.

En mindre del af græsningsområderne ligger inden for Natura 2000 område ved Salten Å i vest enden af Mossø. Disse arealer ligger i Horsens Kommune.

Horsens Kommunes vurdering

Horsens kommune har vurderet, at arealerne skal afgræsses, for at sikre den lysåbne natur. Hovedparten af arealet ligger inden for Natura 2000 områder og ca. 2/3 af arealet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Som følge af udvidelsen øges dyretrykket på arealerne fra 0,61 til 0,95 DE. Horsens Kommune vurderer, at området er tilstrækkelig frodigt, til at kunne bære det øgede dyretryk. For at hindre nedslidning af arealerne, stilles vilkår om at der må være op til 0,95 DE/ha på arealerne.

Horsens Kommune vurderer, at fjernelse af næringsstoffer fra arealet i oplandet til Mossø, vil gavne naturtilstanden i Mossø samt Randers Fjord som Mossø i sidste ende af vander til. På denne baggrund, er der stillet vilkår om at arealerne ikke må gødes og at der ikke må tilskudsføres.

Bilag IV-arter

Ifølge EF-habitatdirektivets artikel 12 skal der sikres en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter. En godkendelse må ikke kunne beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er listet i habitatdirektivets bilag IV, a eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, b.

Kommunalbestyrelsen skal vurdere om merbelastningen med ammoniak, nitrat og fosfor vil skade yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede arter på direktivets bilag IV, herunder padder, som lever i vandhuller. Hvis der sker overfladisk afstrømning af gylle, vil det forgifte et vandhul voldsomt. Derfor er det vigtigt, at dette ikke sker.

I Skanderborg kommune findes både spidssnudet frø, stor vandsalamander og lejlighedsvis strandtudsen, som alle er omfattet af bilag IV. Alle arterne vil kunne bruge alle vandhuller i landskabet, som raste steder. Derfor skal disse vandhuller sikres.

Op til udbringningsarealerne er der to steder, hvor der er vandhuller langs kanten af marken. Det ene sted er i det nordvestlige hjørne af det forpagtede areal, mark 30, det andet er langs den sydlige kant af mark 50-0.

For at minimere risikoen for at disse vandhuller forurenes med gylle, skal der være 5-10 m dyrkningsfri bræmme langs vandhullerne, fra vandkant til markkant. Det vurderes at dette er tilstrækkeligt til at sikre at vandhullerne ikke påvirkes, og dermed sikre levestedet for eventuelle bilag IV padder.

Skanderborg Kommune vurderer, at projektet ikke vil medføre en forstyrrelse af disse arter eller beskadigelse eller ødelæggelse af disse arters yngle og raste områder.

Vurdering af projektets konsekvenser for naturområder

En forudsætning i beregningerne er, at ammoniakfordampningen er reduceret, som følge af dem valgte staldtyper. På den baggrund vurderes, at ingen naturområder vil få en væsentlig øget deposition, som følge af udvidelsen.

Det vurderes, at overfladevand sikres via bræmmer, som kan opfange erosion fra markerne og overfladisk afstømmende gylle, herunder også bilag IV arter, som lever i fx vandhuller.

Pleje af engen inden for Natura2000 området vest for Mossø, vurderes at blive opretholdt på en gunstig måde, med de stillede vilkår.

Skanderborg Kommune vurderer samlet set, at udvidelsen ikke vil påvirke § 3 naturområder, Natura 2000 områder eller bilag IV arter væsentligt, når de stillede vilkår overholdes.

Vilkår for Godkendelsen

- 2.14.1 5-10 m dyrkningsfri bræmmer langs alle vandhuller, søer og vandløb. Bræmmer kan slås eller afgræsses, men skal have permanent plantedække.
- 2.15.1 Nedfældning af gylle på arealer inden for bufferzone II omkring § 7 areal på Galgebakken. Desuden nedfældning af gylle inden for bufferzone I omkring de to andre § 7 områder, jf. bilag 2.
- 2.16 Om drift af afgræsningsarealer vest for Mossø

3.5 Overfladevand

Udbringningsarealerne ligger i oplandene til en række søer: Mossø, Knudsø, Ravn sø, Guden sø og Vessø.

Alle disse søer afvander til gudenå-systemet, som udmunder i Randers Fjord. Den yderste del af Randers Fjord er Natura2000 område. Mossø, Gudensø og Gudenåen mellem de to søer, samt de nærmeste omgivelser er ligeledes Natura 2000 område, herunder et A-målsat moseområde mellem Gudensø og Vessø, i den nordlige ende af Vessø.

Vandløb

Javngyde bæk udspringer lige ved det nordligste af udbringningsarealerne. Bækken er rørlagt her, og der er derfor ikke fare for direkte afstrømning til bækken.

Mosbæk løber forbi flere af de østlige udbringningsarealer. Afstanden fra marken til vandløbet er langt de fleste steder 10 m eller mere og bevokset med skov. I samme område løber Skælbæk, men også her er mindst 10 m fra mark til vandløb.

Ved arealerne nord for Bjedstrup er et vandløb, som er rørlagt og dermed ikke i risiko for overfladisk afstrømning. Vandløbet bliver først åbent syd for Bjedstrup.

Flere af aftalearealerne syd for ejendommen krydses af vandløb, som alle er rørlagt. Den ene har sit udspring umiddelbart nord for stalden på ejendommen.

Kirkebækken løber langs den nord kant af mark 7. Den er rørlagt hovedparten af vejen, men er åben de sidste godt 200 m.

Søerne

Det overordnede mål i vandrammedirektivet for overfladevand er "god økologisk tilstand", hvilket for søer betyder en klar vandet sø med få planteplankton, mange undervandsplanter, mange smådyr, fisk og fugle, samt en god badevandskvalitet. I basisanalysen fra miljøcenteret Århus, er det vurderet, at Knud sø, Ravn sø og Vessø opfylder den tidligere regionplans krav til fosforindhold, men mangler endnu at opfylde kravet om sigtdybde og dybdegrænse for undervandsplanter.

De øvrige søer opfylder ingen af kravene.

I Basisanalysen er det vurderet, at ingen af søerne forventes, at leve op til mål som var i den tidligere regionplan, og som er de eneste mål der pt. er at gå ud fra. Det er derfor vigtigt, at tabet af fosfor til søerne ikke øges, og om muligt begrænses.

Mossø

Hele Mossø er udpeget som Natura2000 område. Den er orienteret øst/vest, hvilket bevirker, at vinden kan skabe betydelig bølgegang. Som følge af vindens påvirkning er der ikke altid udviklet lagdeling i vandet i sommerperioden, og dermed er der ofte bedre ilt-forhold ved bunden end man kunne forvente. Flere steder er udviklet en vegetation med flere forskellige vandaks, som er et tegn på en forbedring af vandkvaliteten i forhold til tidligere. Søen er kendt for at være en god fiske sø, og rummer en stor bestand af søørred.

Mossø er herudover en badesø. Dette kan forstyrres af opblomstring af blågrøn alger.

Knudsø

Knudsø er en op til 29 m dyb, næringsrig sø, omgivet af skov og byområder. På tangen Horskær Spids samt langs sydøstbredden findes større rør-skovsområder. Ved søens østende findes vandrerhjem og campingplads med deraf følgende fritidsaktiviteter, bl.a. en intensivt benyttet badestrand.

I den nordvestlige ende af søen ligger et større moseområde, som består dels af rørsump og længere inde ellesump. Her findes flere værdifulde kildevæld i dette område. Hele området er fredet.

Der kan forekomme sammenskyt af blågrøn alger, som lokalt og periodevis kan forringe badevandskvaliteten.

Ravnsø

Ravnsø ligger i en øst/vest vendt tunneldal dannet under sidste istid. Som i den øvrige del af det midtjyske søhøjland er jordbunden i søens opland hovedsageligt lermoræne.

De nærmeste omgivelser er skovklædte bakker med spredt bebyggelse af helårshuse og fritidshuse. Der findes ingen større byer i oplandet, men søen er tidligere blevet forurenet af spildevand fra mindre byer. Denne forurening er ophørt efter afskæring af spildevand. Søen modtager dog stadig forurenende stoffer (især fosfor) fra spredt bebyggelse, regnvandsbetingede spildevandsudledninger og landbrugsaktivitet.

Hovedtilløbet er Knud Å, som løber til søen fra øst. Åen fortsætter som afløb i vestenden til Knud Sø og Gudenåen. Foruden Knud Å løber en række mindre vandløb til søen – bl.a. Jaungyde Bæk og Hylte Bæk.

Søen er, efter danske forhold, meget dyb og med den vindbeskyttede beliggenhed opstår der en temperaturlagdeling af vandmasserne hver sommer. Lagdelingen medfører en naturlig betinget iltfri periode i bundvandet. Søen byder i perioder på et godt fiskeri efter gedde, aborre, søørred og krebs.

Der kan opstå opblomstring af blågrønalger

Gudensø

Gudensø er omfattet af sammen Natura2000 udpegning, som Mossø. Sø, del af Gudenåsystemet, omgivet af rørskov, skov, mose samt græssede enge og overdrev. Vandgennemstrømningen er stor i forhold til søens areal. Vandet kommer fra Mossø, og derfor er fosfor tilførselen i meget høj grad styret af fosfor-tilstanden i Mossø. Der ligger en stor fosfor-pulje på bunden af søen, det er skønnet at der vil gå mindst 25 år inden ophobede fosfor er frigivet.

Vessø

Vessø er en sø på ca. 50 ha, beliggende mellem Ry og Mossø. Søen har afløb gennem Skærråens afløb til Ry Møllesø, og er dermed en del af Gudenåsystemet. Længst mod sydvest findes gamle tørvegrave, som nu er under tilgroning.

Søen ligger forholdsvis utilgængeligt, med stejle skrænter på nord- og sydsiden og udbredt sumpvegetation (især ellesumpe) omkring afløbet i vest. Vessø er lavvandet, med middeldybde på 4,3 m og maks. dybde på 8,5 m. Skærrå Kær er hovedsagelig fugtig pile- og ellesump, med mindre enge og ekstrem-rigkær områder.

Fosfor på udbringningsarealer

Fosfor er det næringsstof, der er afgørende for miljøtilstanden i de fleste søer. Der er foretaget en stor indsats for at reducere udledningen fra spildevandet, både fra renseanlæg og fra enkelt boliger i Skanderborg kommune.

Da søerne er følsomme overfor øget tilførsel af fosfor, vurderer Skanderborg kommune, at vurderingen af tabet af fosfor skal skærpes, i forhold til Vejledningen på området, således at alle udbringningsarealer, uanset jordtype, vurderes ud fra P-klasse systemet.

Tab af fosfor fra de dyrkede marker kan ske dels via overfladisk afstrømning og dels via udvaskning fra rodzonen. Overfladisk afstrømning sker, når fosfor er bundet til sand og ler, som via regnskyl og via dræn, skylles ud i vandløb og søer. Dette kan mindskes ved bræmmer langs alle vandløb og søer. Udvasning kan ske, når der er mere frit fosfor i jordvandet end planterne kan optage, samtidig med en nedadgående vandbevægelse.

Hvor meget frit, plantetilgængeligt fosfor, der er i jordvandet, beskrives ved fosfor-tallet (Pt). Jo mere frit P i vandet des større risiko for at det udvaskes. I Vejledning til Lov om Miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug er opstillet tre fosfor-klasser. Jorde, hvor Pt er under 4, jorde hvor Pt er 4-6 og jorde hvor Pt er over 6. Under 4 stilles ingen vilkår, 4-6 må overskuddet være maksimalt 4 kg P/ha og over 6 må der ikke være overskud på markerne.

	Udbringningsareal, ha	Tilladt kg P overskud/ha	Tilladt P overskud
P-klasse 0, Pt under 4	115,0	5,4	621
P-klasse 1, Pt 4-6	67,1	4,0	268
P-klasse2, lavbundsjord	0,1	0	
P-klasse 3, Pt over 6	-	0	
Ialt	182,2	-	889

Det er tilladt for ejendommen på egne og forpagtede jorde, at have et overskud på 889 kg P/år.

Ud fra de angivne sædskifter er det beregnet at der i gennemsnit er 4,8 kg P/ha i overskud. Der dyrkes 182,2 ha. Dermed bliver det samlede overskud 875 kg P/ha. Dette er under det

tilladte. På denne baggrund vurderes, at risikoen for tab af fosfor fra arealerne er lille og der ikke er grundlag for stille vilkår til overskuddet af fosfor, for at beskytte søerne.

Denne beregning tager udgangspunkt i den hidtidige beregning af DE. Når der kommer en ny beregning af DE, vil det betyde, at den samme gødning skal spredes på et større areal. Der af vil følge, at der kommer mindre P/ha. Dermed vil risikoen for tab af fosfor fra markerne mindskes.

Aftalearealer

På aftale arealerne afsættes 1,4 DE/ha, hvilket er ca. 25,3 kg P/ha. Alle aftalearealer er lerblandet sandjord. Hvor meget fosfor der høstes på disse arealer afhænger af hvilket sædskifte der er. Hvis det er et almindeligt planteavls sædskifte (S3 el. 4) høstes 21,1 kg P/ha. Hvis der indgår fx frøavl og roer i sædskiftet stiger fjernelsen af fosfor til 26,6 kg P/ha.

Overskuddet af fosfor på aftalearealerne er dermed mellem 0 og ca. 4, med den nuværende beregning af DE. Det betyder, at hvis P-tallet på aftale arealerne er under 6, er der ikke grundlag at stille vilkår, og dermed kan arealerne anvendes uden at der udarbejdes en § 16 godkendelse.

Når beregningen af DE for kvæg ændres, vil der blive tilført mindre gødning og dermed mindre fosfor/ha. Dermed vil også overskuddet af fosfor blive mindre.

Da der er tale afsætning til planteavlsbrug er det ikke sandsynligt, at P-tallene på disse marker er over 6.

For aftalearealerne vurderes det samlet set, at der ikke er grundlag for at udarbejde en § 16 godkendelse.

Randers Fjord

For at sikre beskyttelse søerne er overskuddet af fosfor beregnet og vurderet i forhold til risikoen for udvaskning af fosfor markerne. Det er samlet set vurderet, at risikoen for udvaskning af fosfor er lille. Dette betyder, at tabet til Gudenåen og Randers Fjord også vil være begrænset.

Alle jorder i Skanderborg Kommune ligger uden for ansøgningssystemets nitratklasser. Dermed er det vurderet, at det tab af kvælstof, der måtte være, ikke har væsentlig betydning for naturtilstanden i Randers Fjord.

Vurdering af projektets konsekvenser for overfladevand

Afstanden til vandløb i nærheden af udbringningsarealer, er så stor eller vandløbene er rørlagte, så der er ikke er risiko for overfladisk afstrømning af gylle.

Alle søer, som udbringningsarealerne afvander til, er i Basisanalysen vurderet til ikke at kunne leve op til målsætningerne. En væsentlig del af årsagen er tilførselen af fosfor.

Derfor er der foretaget en vurdering af fosfor-overskuddet i forhold til P-tal. Resultatet er, at risikoen for tab af fosfor fra udbringningsarealerne er lille, og at der derfor ikke stilles vilkår i vedrørende fosfor i denne forbindelse.

Da det vurderes, at der ikke er risiko for tab af fosfor til søerne, vurderes at Randers Fjord heller ikke vil blive påvirket.

Vilkår for Godkendelsen

2.14.1 5-10 m dyrkningsfri bræmmer langs åbne vandløb

3.5 Grundvand

I Danmark bruger vi vandet i undergrunden som drikkevand og holdningen er, at vi fortsat ønsker at kunne hente rent drikkevand for undergrunden. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets grundvandsressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevandsinteresser, almindelige drikkevandsinteresser og områder med begrænsede drikkevandsinteresser.

Inden for alle de særlige drikkevandsområder i Skanderborg Kommune er der eller skal der udarbejdes en indsatsplan, som skal sikre beskyttelse af drikkevandsressourcen.

Udover registrering af grundvandsforekomsten, er der foretaget en udpeging af nitratfølsomme områder, hvor grundvandet kan være særligt truet.

Ifølge bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg må nitratindholdet i drikkevand ikke overstige 50 mg nitrat/l.

I de områder, hvor der både er særlige drikkevandsinteresser og nitratfølsomhed, må nitratudvaskningen som udgangspunkt derfor ikke overstige 50 mg nitrat/l.

Udbringingsarealer, som ligger inden for et særligt drikkevandsområde, som tillige er nitratfølsomt ligger i to grupper:

- 1- de forpagtede arealer mellem Ry og Gl. Rye
- 2- de ejede marker nord for Knudsø

Der udover er der et lille hjørne af en mark, 11, som ligger i et nitratfølsomt område. Se bilag 3.

For at leve op til kravet om at udvaskningen ikke må stige inden for de nitratfølsomme områder, vil der fremover på anvendt et K6 sædskifte på de marker, som berøres af et følsomt område.

Reference sædskiftet for ejendommen er K4, som består af ca. 40 % vårkorn, 10 % vinterkorn, 30 % græs og 20 % helsæd/majs. I K6 sædskiftet er kun 30 % vårkorn, men til gengæld 40 % græs. Begge sædskifter er med 10 % +4 % efterafgrøder.

Med den øgede andel af græs i sædskiftet, beregnes i ansøgningssystemet, at udvaskningen vil falde en anelse inden for de nitratfølsomme områder.

Vurdering af projektets konsekvenser for grundvandet

Der ligger en række arealer inden for de nitratfølsomme områder. På disse arealer anvendes et sædskifte, som har en højere andel af græs end reference sædskiftet. Dermed sikres, at udvaskningen ikke øges fra arealerne inden for de nitratfølsomme områder.

Vilkår for Godkendelsen

Vilkår 2.13 Sædskifte K6 på marker berørt af nitratfølsomme områder, hvilket vil sige at der skal være ca. 40 % af markerne med græs.

4. OFFENTLIGGØRELSE

4.1 §12 ansøgning

Ansøgningen har været i forudgående offentliggørelse i perioden fra 12. november til 3. december 2008. Der kom to henvendelser vedr. ønske om at få udkast til godkendelse fremsendt, når det foreligger. Der kom ingen bemærkning til ansøgningen.

4.2 Nabohøring

Udkast til miljøgodkendelsen har været sendt i nabohøring i perioden 19. juni til 3. august 2009. En enkelt nabo fik forlængelse af fristen, da høringsbrevet var forkert adresseret i første omgang. Udkastet er sendt til naboer inden for 500 m og de to som har bedt om det i den første offentlighedsfase.

Ansøger
Konsulent

Claus Ibsgaard	Overmarksvej 11	8660 Skanderborg
DN v/Olaf Møller	Engvej 9	8680 Ry
Søren Stougaard Nielsen	Lundhøjvej 12	8660 Skanderborg
Niels Henning Andersen	Kalshøj 4	8660 Skanderborg
Søren Yde	Lundhøjvej 3	8660 Skanderborg
Jan Mikkelsen	Lundhøjvej 5	8660 Skanderborg
Ejere af aftale jord		
Jørgen Jensen	Lundhøjvej 7	8660 Skanderborg
Søren Yde	Lundhøjvej 3	8660 Skanderborg
Søren Stougaard Nielsen	Lundhøjvej 12	8660 Skanderborg

Skanderborg Kommune har ikke modtaget bemærkninger inden for fristen.

4.3 Offentliggørelse

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering i lokale ugeaviser onsdag den 26. august 2009, som er godkendelsens dato.

Udover ansøger og konsulent er følgende er samtidigt hermed underrettet om godkendelsen:

- Miljøministeriet mim@min.dk
- Miljøstyrelsen mst@mst.dk
- Sundhedsstyrelsen midt@sst.dk
- Miljøcenter Århus post@aar.mim.dk
- Det Økologiske Råd husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalkomiteén for Skanderborg Kommune skanderborg@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Skanderborg lokalgruppe skanderborg@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Fiskeriforening mail@dkfisk.dk

4.4 Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet inden 4 uger fra annoncerings dato.

Klageberettiget er ovennævnte samt enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, som nævnt i husdyrgodkendelseslovens §§ 85, 86 og 87.

Eventuel klage stiles til Miljøklagenævnet, men skal indsendes til Skanderborg Kommune, Adelgade 44, 8660 Skanderborg, som sender den videre med sagens øvrige oplysninger.

Klagen skal være Skanderborg Kommune i hænde senest den 23. september 2009 inden for kontorets åbningstid. Såfremt godkendelsen bliver påklaget, vil det straks blive meddelt ansøgeren.

En klage over godkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet. Dette betyder, at godkendelsen kan tages i brug fra godkendelsens dato, men det sker på eget ansvar, da klageinstansen eventuelt kan ændre eller ophæve godkendelsen.

Søgsmål kan anlægges ved domstolene indtil 6 måneder efter godkendelsens dato.

Skanderborg Kommune

Irene Paulsen
Miljømedarbejder

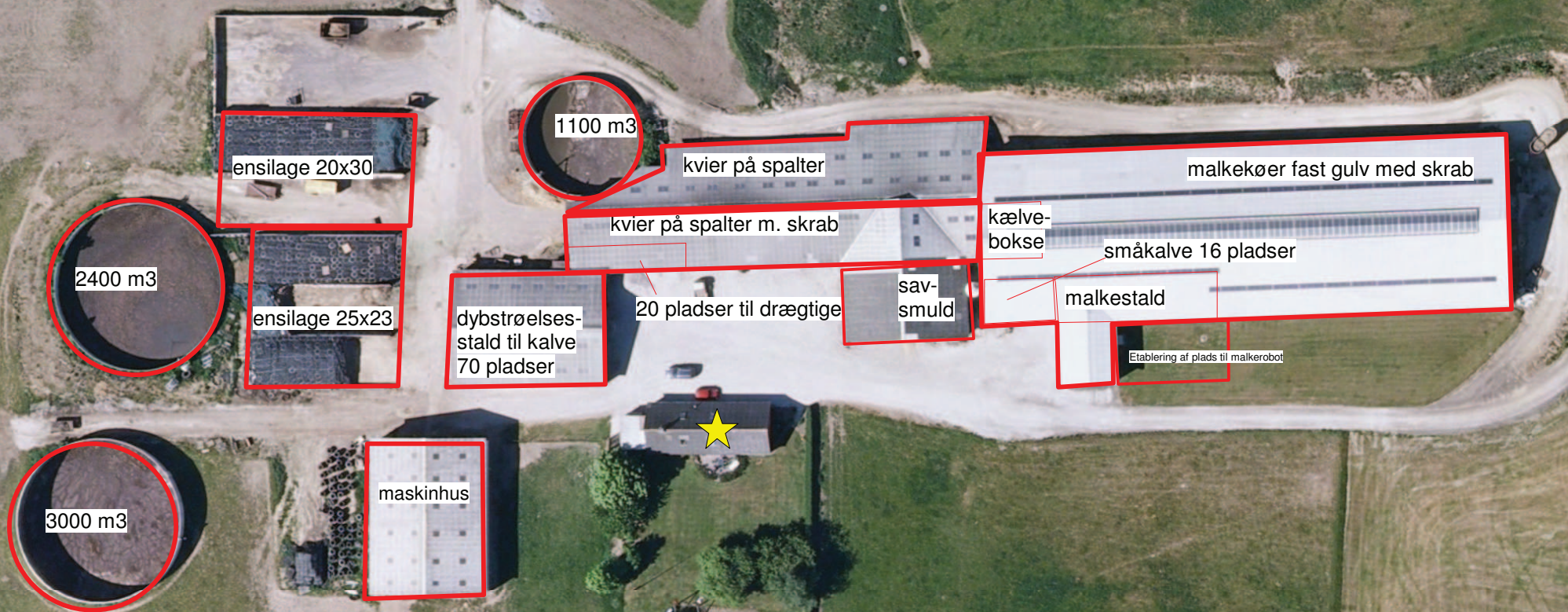
Hans Brok-Brandt
Funktionsleder

LOVGRUNDLAG

Udover de tre regelsæt, der er nævnt i fodnoten i starten af godkendelsen, indgår følgende i afgørelsen:

- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, nr. 724 af 1. juli 2008
- Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, bek. Nr. 439 af 11. maj 2007.
- Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, nr. 268 af 31. marts 2009.
- FMK's lugtberegningsmodel 2002:
- Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde.
- Kaj Boye Frandsen, Foreningen af miljømedarbejdere i kommunerne.
- Støjvejledningen: Miljøstyrelsens vejledning om Ekstern støj fra virksomheder nr. 5/1984.
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj fra virksomheder.
- Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.
- Miljøministeriets vejledning nr. 1402 af 6. november 2006 om etablering og overdækning af kompost i markstak
- Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender's vejledning til bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr af 23. august 2007

Bygningernes indretning i nudrift

Bilag 2- Udbringningsarealer og §7 natur-bufferzoner

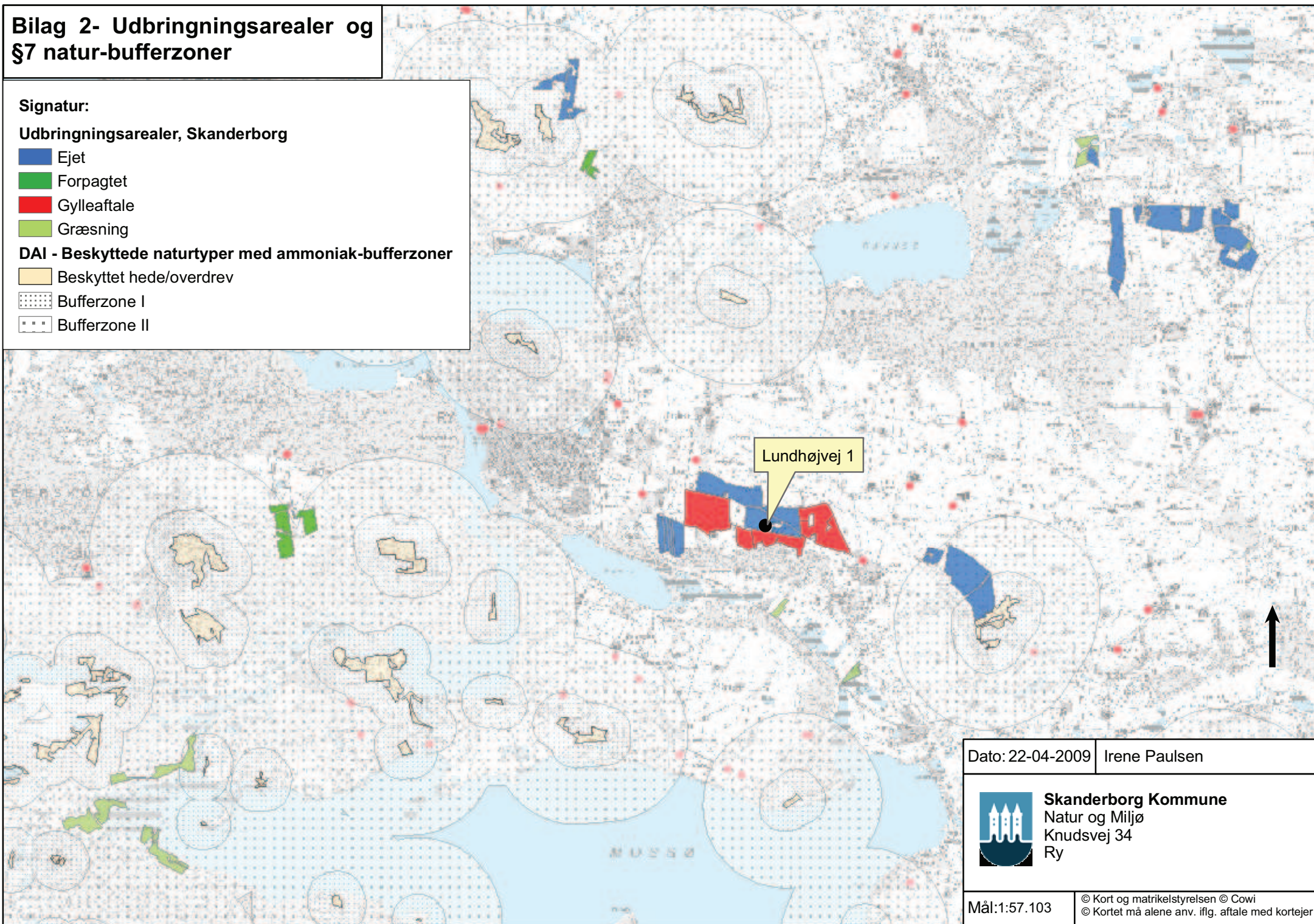
Signatur:

Udbringningsarealer, Skanderborg

- Ejet
- Forpagtet
- Gylleaftale
- Græsning

DAI - Beskyttede naturtyper med ammoniak-bufferzoner

- Beskyttet hede/overdrev
- Bufferzone I
- Bufferzone II

Dato: 22-04-2009

Irene Paulsen

Skanderborg Kommune

Natur og Miljø

Knudsvej 34

Ry

Mål: 1:57.103

© Kort og matrikelstyrelsen © Cowi
© Kortet må alene anv. iflg. aftale med kortejere

Bilag 3- Udbringningsarealer inden for nitratfølsomme

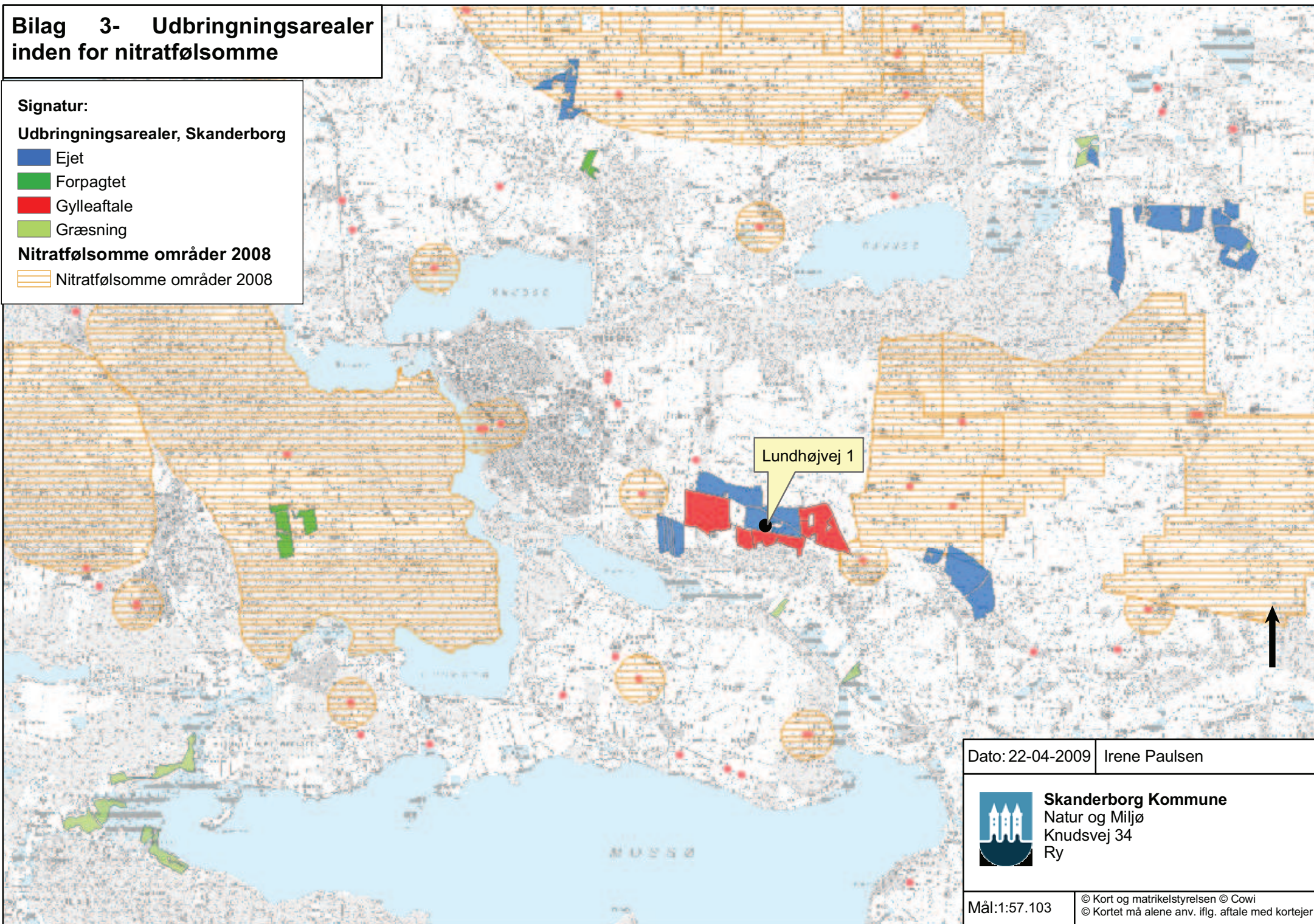
Signatur:

Udbringningsarealer, Skanderborg

- Ejet
- Forpagtet
- Gylleaftale
- Græsning

Nitratfølsomme områder 2008

- Nitratfølsomme områder 2008

Dato: 22-04-2009

Irene Paulsen

Skanderborg Kommune
Natur og Miljø
Knudsvej 34
Ry

Mål: 1:57.103

© Kort og matrikelstyrelsen © Cowi
© Kortet må alene anv. iflg. aftale med korter

Beredskabsplan for

Lundhøjvej 1,
8660 Skanderborg

Indholdsfortegnelse

	Side
TELEFONNUMRE	4
BRAND- OG EVAKUERING	5
OVERLØB AF GYLLE	6
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	7
STOPHANER /HOVEDAFBRYDERE	8
STRØMSVIGT	9
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER.	10

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det Formål, at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stuehuset.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe i stalden.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v. -
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon på ejendommen står i stuehuset og har nr. 86 57 73 87.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	87 94 77 36
Falck	kontaktes på telefon	70 10 20 30
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112
Lægevagt	kontaktes på telefon	70 11 31 31
Landbocenteret	kontaktes på telefon	87 28 22 00
Dyrlæge	kontaktes på telefon	86 94 30 80
Elektriker	kontaktes på telefon	86 57 16 44
Maskinstation	kontaktes på telefon	86 89 17 55

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
Er der tilskadekomne - hvor mange –
Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, Holger Hedelund på tlf. 86 57 73 87

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet
oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
Hvor det brænder
Brandens omfang
Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Pulverslukkere (se oversigtskort)

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Holger Hedelund på tlf. 86 57 73 87

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 87 94 77 36

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Minibigballer i maskinhus

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb ,drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Holger Hedelund på tlf. 86 57 73 87

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 87 94 77 36

Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art. Er f.eks. olie løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Minibigballe i maskinhus

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder udenfor nord for kviestald (se kort).

Elektricitet

Hovedafbryder sidder i kviestald (se kort)

EI-tavle sidder i kviestald (se kort).

STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til Østjysk Energi og forhør om varigheden af udfaldet.
Telefon nr. 87 80 11 77.

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved held.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.